

Náttúrufræðistofnun Íslands
14 401

Ársreikningur 2020

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisfirlit	5
Skýringar	6

Náttúrufræðistofnun Íslands

kt. 4802695-869

Urriðaholtsstræti 6-8, 210 Garðabær

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Náttúrufræðistofnun Íslands er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli sérlaga. Starfsmenn stofnunarinnar fást við rannsóknir og vöktun á náttúru Íslands. Stofnunin varðveitir eintök um náttúru Íslands í vísindasöfnum og gagnasöfnum, sinnir ráðgjöf um verndun og nýtingu náttúrunnar og gegnir viðtæku fræðsluhlutverki.

Á árinu 2020 var ársveltan kr. 877,5 milljónir og afkoma kr. 7,9 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 16,9 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 183,0 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2020 gefi glöggja mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Náttúrufræðistofnunar Íslands í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Náttúrufræðistofnunar Íslands fyrir árið 2020 með undirritun sinni.

Þorkell Lindberg Þórarinsson
Forstjóri

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2020

	Skýr	2020	2019
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	632.600.000	623.800.000
Seld þjónusta	3	81.493.901	46.447.171
Vörusala		207.287	867.127
Framlög og ýmsar tekjur	4	147.074.271	59.453.301
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	16.087.878	8.747.358
Tekjur samtals		877.463.337	739.314.957
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	5	521.201.059	500.751.044
Framlög og tilfærslur		350.000	0
Annar rekstrarkostnaður	6	331.874.856	264.882.189
Afskriftir	7	16.087.878	8.747.358
Gjöld samtals		869.513.793	774.380.591
Afkoma fyrir fjármagnsliði			
		7.949.544	(35.065.634)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(24.258)	(136.470)
		(24.258)	(136.470)
Afkoma ársins		7.925.286	(35.202.104)
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárhheimildaliðum			
Rekstur	2	(14.624.714)	(58.302.104)
Rekstrartilfærslur		22.550.000	23.100.000
		7.925.286	(35.202.104)

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

	Skýr	31.12.2020	31.12.2019
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	8		
Áhöld, tæki og búnaður		33.772.407	39.794.468
Farartæki og vélar		18.138.505	14.190.528
Aðrar eignir		40.000	40.000
Fastafjármunir samtals		51.950.912	54.024.996
Veltufjármunir			
Birgðir		2.902.112	3.579.160
Viðskiptakröfur	9	50.678.950	25.214.901
Tengdir aðilar	10	71.357.376	57.772.647
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		5.520.746	283.300
Handbært fé	11	589.905	3.493.752
Veltufjármunir samtals		131.049.089	90.343.760
Eignir samtals		183.000.001	144.368.756
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	12		
Hrein eign		16.940.387	9.015.101
Eigið fé samtals		16.940.387	9.015.101
Skuldir			
Tengdir aðilar	10	577.090	1.800.866
Viðskiptaskuldir		29.242.624	7.648.107
Ýmsar skammtímaskuldir	13	72.728.710	70.505.614
Frestun tekjfærslu fjárfestingarheimilda	14	63.511.190	55.399.068
Skuldir samtals		166.059.614	135.353.655
Eigið fé og skuldir samtals		183.000.001	144.368.756
Aðrar upplýsingar	15		

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymsyfirlit ársins 2020

	Skýr	2020	2019
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins	7.925.286	(35.202.104)	
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	16.087.878	8.747.358	
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	<u>(16.087.878)</u>	<u>(8.747.358)</u>	
	7.925.286	(35.202.104)	
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur	(30.701.495)	6.738.250	
Tengdir aðilar	(4.622.299)	12.484.206	
Birgðir	677.048	443.770	
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir	<u>23.817.613</u>	<u>15.584.134</u>	
	<u>(10.829.133)</u>	<u>35.250.360</u>	
	<u>(2.903.847)</u>	<u>48.256</u>	
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	<u>(14.013.794)</u>	<u>(24.878.164)</u>
		<u>(14.013.794)</u>	<u>(24.878.164)</u>
Fjármögnumnarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag	14.013.794	8.577.654	
Gjafaframlög til fjárfestinga	0	16.300.510	
	14.013.794	24.878.164	
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		<u>(2.903.847)</u>	<u>48.256</u>
		<u>3.493.752</u>	<u>3.445.496</u>
		<u>589.905</u>	<u>3.493.752</u>

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymsyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákváðanir reikningsskilalaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilalaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttakins endurgjalds.

Tekjur af sölu vörur eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frágrennum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eigin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákváð með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frágrennu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	8-15 ár
Aðrar eignir	óafskrifnað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluudegi og er hluti af afkomu ársins.

Vaxtagjöld af lánum sem tekin hafa verið til þess að fjármagna kaup á varanlegum rekstrarfjármunum eru eignfærð á þeim tíma sem tekur að koma þeim í nýtingarhæft ástand. Önnur vaxtagjöld eru gjaldfærð í yfirlit um afkomu.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsrekning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- skuldbinding vegna eiginfjárframlaga: umsamin fjárhæð eiginfjáráskriftar sem ekki hefur verið viðurkennd til greiðslu eða er innkallanleg fyrir dagsetningu reikningsskila
- leiguskuldbinding: óuppsejanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsejanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2020	2019		
2 Tekjufærsla fárveitinga				
Tekjufærsla fárveitinga	632.600.000	623.800.000		
Tekjufærsla frestaðra tekna	<u>16.087.878</u>	<u>8.747.358</u>		
	<u>648.687.878</u>	<u>632.547.358</u>		
Yfirlit um fárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:				
	Rekstur	Rekstrar-tilfærslur	Fjármagns-tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádegnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	613.300.000	22.900.000	0	636.200.000
Fjáruauklög	(3.600.000)	0	0	(3.600.000)
Fárveiting til tekna	609.700.000	22.900.000	0	632.600.000
Ráðstöfun ársins, skv. rekstrarrekningi að frádegnum sértekjum	(624.324.714)	(350.000)	0	(624.674.714)
Staða fárveitinga ársins í lok árs	(14.624.714)	22.550.000	0	7.925.286
3 Seld þjónusta				
Sérfræðibjónusta	80.148.901	44.644.671		
Ýmsar þjónustutekjur	0	55.862		
Veitinga- og gistiþjónusta	1.345.000	1.746.638		
	<u>81.493.901</u>	<u>46.447.171</u>		
4 Framlög og ýmsar tekjur				
Kostnaðarhlutdeild	20.362.539	14.508.261		
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	115.496.452	0		
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	11.319.188	44.662.812		
Ýmsar tekjur	(103.908)	282.228		
	<u>147.074.271</u>	<u>59.453.301</u>		
5 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður				
Laun	423.139.853	397.532.787		
Orlof, breyting	1.018.348	11.551.104		
Launatengd gjöld	94.224.753	89.240.520		
Starfsmannakostnaður	2.818.105	2.426.633		
	<u>521.201.059</u>	<u>500.751.044</u>		
Meðalfjöldi stöðugilda	49,6	47,0		
6 Annar rekstrarkostnaður				
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	1.358.003	1.225.076		
Byggingarvörur, almennar	77.663	575.654		
Byggingarvörur, aðrar	28.626	171		
Ýmis tæki og áhöld	3.453.222	2.104.198		
Varahlutir og viðhaldsvörur	307.441	131.969		
Orkugjafar	6.174.786	6.803.793		
Matvæli	9.071.176	8.922.965		
Almennar rekstrarvörur	1.564.481	1.410.280		
Vörukaup, almenn	22.048.789	21.174.106		
Rannsóknarstofuefni	819.506	901.607		
Kennslu- og föndurvörur	0	0		
Ýmsar sérgreindar vörur	31.608	42.064		
Vörukaup, sérgreind	<u>851.114</u>	<u>943.671</u>		

Skýringar

	2020	2019		
6 Annar rekstrarkostnaður (frh)				
Fundir, námskeið, risna	2.193.772	1.180.254		
Ferðir, uppihald	13.443.697	17.448.680		
Akstur	1.986.849	938.897		
Sérfræðiþjónusta	73.547.386	16.408.407		
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	132.161	137.952		
Auglýsingar og kynningarstarfssemi	78.404	634.680		
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	2.081.037	2.958.233		
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	<hr/> 93.463.306	<hr/> 39.707.103		
Samningsbundin kaup og leiga	6.696.211	0		
Afnotagjöld	15.189.437	13.726.094		
Leigugjöld	178.919.060	170.753.635		
Notkun véla og flutningatækja	2.366.276	4.663.557		
Verkkaup	8.043.993	10.832.882		
Kostnaðarhlutdeild	261.122	122.988		
Tryggingar, lögboðnar	500.067	395.876		
Opinber gjöld	2.827.623	2.118.507		
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	<hr/> 214.803.789	<hr/> 202.613.539		
Vörukaup II	30.810	0		
Birgðabreytingar, fullunnar vörur	<hr/> 677.048	<hr/> 443.770		
Vörur til endursölu og birgðabreyting	<hr/> 707.858	<hr/> 443.770		
Annar rekstrarkostnaður samtals	<hr/> <hr/> 331.874.856	<hr/> <hr/> 264.882.189		
	2020	2019		
7 Afskriftir				
Áhöld, tæki og búnaður	11.513.081	6.928.033		
Farartæki og vélar	4.105.589	1.819.325		
	<hr/> 16.087.878	<hr/> 8.747.358		
	31.12.2020	31.12.2019		
8 Varanlegir rekstrarfjármunir				
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:				
Áhöld, tæki og búnaður	33.772.407	39.794.468		
Farartæki og vélar	18.138.505	14.190.528		
Aðrar eignir	40.000	40.000		
	<hr/> 51.950.912	<hr/> 54.024.996		
Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2020:				
	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2020	67.730.239	21.645.061	40.000	89.415.300
Viðbætur á árinu	5.960.228	8.053.566	0	14.013.794
Selt/niðurfært á árinu	(2.728.217)	0	0	(2.728.217)
	70.962.250	29.698.627	40.000	100.700.877
Afskriftir 1.1.2020	27.935.771	7.454.533	0	35.390.304
Selt/niðurfært á árinu	(2.259.009)	0	0	(2.259.009)
Afskrift ársins	11.513.081	4.105.589	0	15.618.670
	37.189.843	11.560.122	0	48.749.965
Staða 31.12.2020	<hr/> 33.772.407	<hr/> 18.138.505	<hr/> 40.000	<hr/> 51.950.912

Skýringar

	31.12.2020	31.12.2019
9 Viðskiptakröfur		
Viðskiptakröfur	50.678.950	25.214.901
	<u>50.678.950</u>	<u>25.214.901</u>
Viðskiptakröfur í íslenskum krónum	50.545.485	24.090.891
Viðskiptakröfur í erlendri mynt	133.465	1.124.010
	<u>50.678.950</u>	<u>25.214.901</u>
	31.12.2020	31.12.2019
10 Tengdir aðilar		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	2.658.720	33.261.746
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	68.698.656	24.510.901
	<u>71.357.376</u>	<u>57.772.647</u>
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	577.090	1.800.866
	<u>577.090</u>	<u>1.800.866</u>
	31.12.2020	31.12.2019
11 Handbært fé		
Tékkareikningar	550.787	3.391.770
Sparisjóðsreikningar	39.118	101.982
	<u>589.905</u>	<u>3.493.752</u>
	31.12.2020	31.12.2019
12 Egið fé		
Yfirlit um breytingar á eiginfjárréikningum;		
	31.12.2020	31.12.2019
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	9.015.101	45.538.588
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	0	(1.321.383)
Afkoma ársins	7.925.286	(35.202.104)
Jöfnuður 31.12.	<u>16.940.387</u>	<u>9.015.101</u>
Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisréikningi.		
	31.12.2020	31.12.2019
13 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	62.559.682	61.541.334
Ógreidd laun	0	2.806.349
Önnur ógreidd gjöld	188.580	15.435
Skattar	9.980.448	6.142.496
	<u>72.728.710</u>	<u>70.505.614</u>
	31.12.2020	31.12.2019
14 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga		
Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.		
	31.12.2020	31.12.2019

Skýringar

Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	51.950.912	54.024.996
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	11.560.278	1.374.072
	63.511.190	55.399.068

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 1.1.2019	54.024.996	1.374.072	55.399.068
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	24.200.000	24.200.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	14.013.794	(14.013.794)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(16.087.878)	0	(16.087.878)
	51.950.912	11.560.278	63.511.190

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2020 munu kr. 5,7 milljónir koma til tekna á árinu 2021.

15 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði til árloka 2035, árlegar greiðslu nema 185,2 millj. kr. Einnig hefur stofnunin gert ótímarabundna þjónustusamninga um rekstur og vörlu hugbúnaðarkerfa. Árlegar greiðslu vegna þjónustusamninga eru 25,3 millj. kr.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2020.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.